

East & North
FINLAND

Itä- & Pohjois-
SUOMI

EU:n kausi 2021-2027 – yleistä valmistelutilanteesta

EU-info 5.11.2020

**Satu Vehreävesa
Aluekehitysjohtaja
Pohjois-Savon liitto**

Valmistelutilanne

- EU:n neuvosto päätti heinäkuussa 2020 EU:n kokonaisbudjetista, jonka mukaan Suomen saama rakennerahasto- ja maaseuturahoitus kasvaisivat komission esityksestä
 - Suomen rakennerahastosaanto n. 1,47MRD€
 - CAP27-rahoitus maaseudun kehittämiseen 2,56MRD€
- Lopullista päätöstä rahoituksesta ei ole vielä saatu, sillä:
 - yleisellä tasolla rahoitusneuvottelut ovat rahanjaon osalta melko jumissa. Paljon on isoja kysymyksiä ratkaistavana
 - neuvoston esittämä monivuotisen budjetin koko on Euroopan parlamentin mielestä riittämätön. EP haluaisi kasvattaa budjettia vielä n. 39 miljardilla. Saksa on esittänyt kompromissina maksimikorotukseksi alle 10 miljardia. Se ei riitä parlamentille, ja toisaalta se on liikaa joillekin jäsenmaille.
 - oikeusvaltioperiaate on iso periaatteellinen kiistanalainen kysymys. Neuvoston heinäkuinen ratkaisu on itsessäänkin aiheuttanut erilaisia tulkintoja. Neuvostossa jäsenmailla on eri näkemys tulkinnasta ja kompromissihalukkuudesta. Osa haluaa tiukemman tulkinnan ja osan mielestä jo nyt tulkinta on liian tiukka. Parlamentti vaatii tiukkaa tulkintaa.
- REACT-EU-elvytysrahoituksen suhteen näkemys on, että se pitäisi saada nopeasti valmiiksi. Siitä on periaatteellinen sopu, mutta rahasummat riippuvat MFF-ratkaisusta. Näitä ei voida erikseen sopia, joten päätös edellyttää sopua koko paketista

- **Rakennerahasto-ohjelman luonnos toimitettu komissioon kommenteille**
 - Komission palautteen mukaisesti ohjelmaan muutoksia: saavutettavampi Eurooppa, vihreämpi Eurooppa ja sosiaalisempi Eurooppa omiksi toimintalinjoikseen
 - Valtioneuvosto hyväksyy ohjelman loppusyksystä (versio 6)
- **JTF, oikeudenmukaisen siirtymän rahoitus, mm. turpeen käytön vähentämiseen**
 - Komissio esittänyt ensisijaiseksi kohdennusalueeksi Itä- ja Pohjois-Suomea
 - Alueellinen suunnitelma, RR-ohjelmaan tulee oma toimintalinja
 - EU-tasolla rahaston koko vielä keskustelujen alla, joten arvio Suomen saannosta vaihtelee
- **Maaseutuohjelman laadinta käynnistymässä**
 - Valmisteluun liittyvät alueseminaarit järjestetty
- **Ohjelmakauden käynnistyminen viivästynee**
 - komissio on esittänyt ns. korona-toimirahoitusta (ReactEU) välikaudeksi ja uuden kauden rahoituksen ennakkokäyttöä; maaseutuohjelmassa on tehty selkeä siirtymäsuunnitelma

EU:n neuvoston esitys kokonaisbudjetiksi 2021-27 sekä muutos nykyiseen

Otsakekohtainen rahoitus

milj. euroa vuoden 2018 hinnoin

21.7.2020

Otsakekohtainen rahoitus	2014–2020 yhteensä (EU 27)	2021–2027 Rahoituskehys yhteensä	2021–2027 Elpymisväline yhteensä	Muutos nykykauteen (sis. elpymisväline, mrd. euroa)	Muutos nykykauteen (sis. elpymisväline, %)
1. Sisämarkkina, innovointi ja digitaalitalous	116,4	132,8	10,6	27,0	23 %
Horisontti	65,5	75,9	5,0	15,4	24 %
2. Yhteenkuuluvuus ja arvot	387,3	377,8	721,9	712,4	184 %
Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio	367,6	330,2	47,5	10,1	3 %
Erasmus	13,9	21,2	0,0	7,3	53 %
3. Luonnonvarat ja ympäristö	399,6	356,4	17,5	-25,7	-6 %
Maatalouden suorat tuet ja markkinamenot	286,0	258,6	0,0	-27,4	-10 %
Maaseudun kehittäminen	96,8	77,9	7,5	-11,5	-12 %
Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto	.	7,5	10,0	17,5	-
4. Muuttoliike ja rajaturvallisuus	10,1	22,7	0,0	12,6	125 %
Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahasto	7,1	8,7	0,0	1,6	23 %
Yhdennetyt rajaturvallisuuden rahasto	2,8	5,5	0,0	2,7	96 %
5. Palautumiskyky, turvallisuus ja puolustus	2,0	13,2	0,0	11,2	560 %
Puolustusrahasto	0,6	7,0	0,0	6,4	1067 %
6. Naapurialueet ja maailma	96,3	98,4	0,0	2,1	2 %
7. Euroopan julkishallinto	70,8	73,1	73,1	75,4	106 %
Sitoumusmäärärahat yhteensä	1 082,3	1 074,3	750,0	742,0	69 %

Kuluvan kauden mukainen rahoitus on kohdennettu uuden kehyskauden rakenteen mukaisesti uusiin otsakkeisiin.

*Kuluvan kauden luvut perustuvat komission laskelmiin (Fiche 1 rev. 1) EU27 laskennallisesta osuudesta vuoden 2014–2020 rahoituskehyksestä.

Kuluvalla kaudella ehdotettu siltarahoitus elpymisvälineestä ei toteutuisi.

Suomen RR-rahoitus ohjelmakaudella 2021-2027

- Heinäkuun EU-huippukokouksen, EU:n neuvoston esitykseen perustuva arvio Suomen saannosta
- Itä- ja Pohjois-Suomen kannalta myönteinen neuvottelutulos kasvaneen NSPA-tuen ja uuden erityismäärärahan myötä.
- Valtioneuvoston päätöstä EU-varojen kansallisesta jakamisesta odotetaan marraskuun aikana

	Suomen EU-saanto (mrd.€)
Monivuotinen rahoituskehys MFF 2021–2027: EAKR ja ESR+ rahoituksien osuus	1,47
Elpymisväline: REACT EU lisärahoitus nykykaudelle EAKR ja ESR+ rahoituksien osuus	0,16
YHTEENSÄ	1,63
Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto JTF (YHT MFF 2021–2027 ja elpymisväline:	0,42
Alue- ja rakennepolitiikka yhteensä	2,0

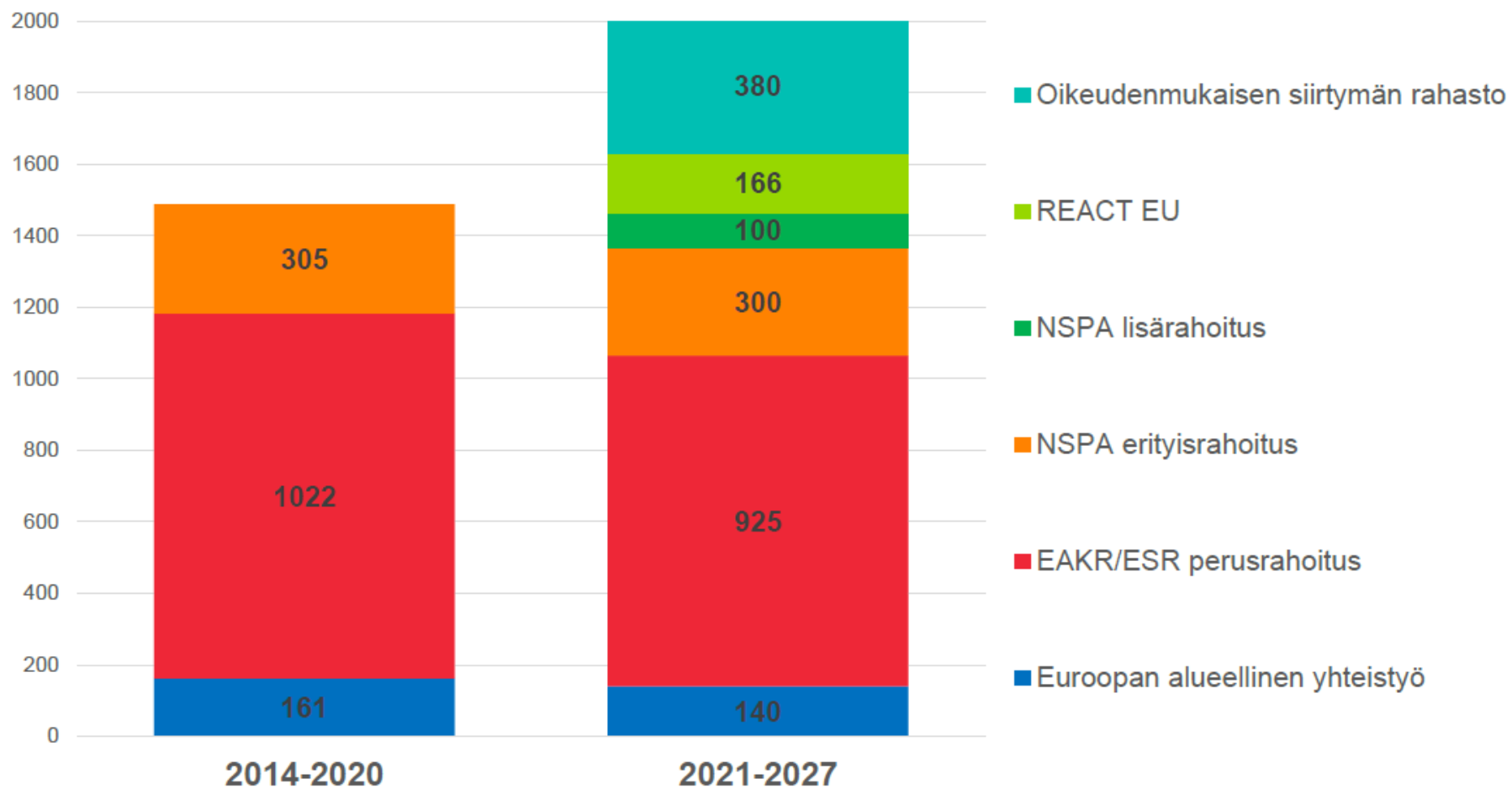
MFF 2021–2027: EAKR ja ESR+ osuudet	Milj. €
Perusrahoitus (siirtymäalueet ja kehittyneet alueet yht)	925
IP-alueet NSPA-erityisrahoitus	300
IP-alueen uusi erillisrahoitus	100
Interreg-ohjelmat (EAKR)	140
Yhteensä	1468

Alue- ja rakennepolitiikan EU-rahoitus

Alue ja rakennepolitiikan EU-saannot, miljoonaa euroa (2018 hinnat)

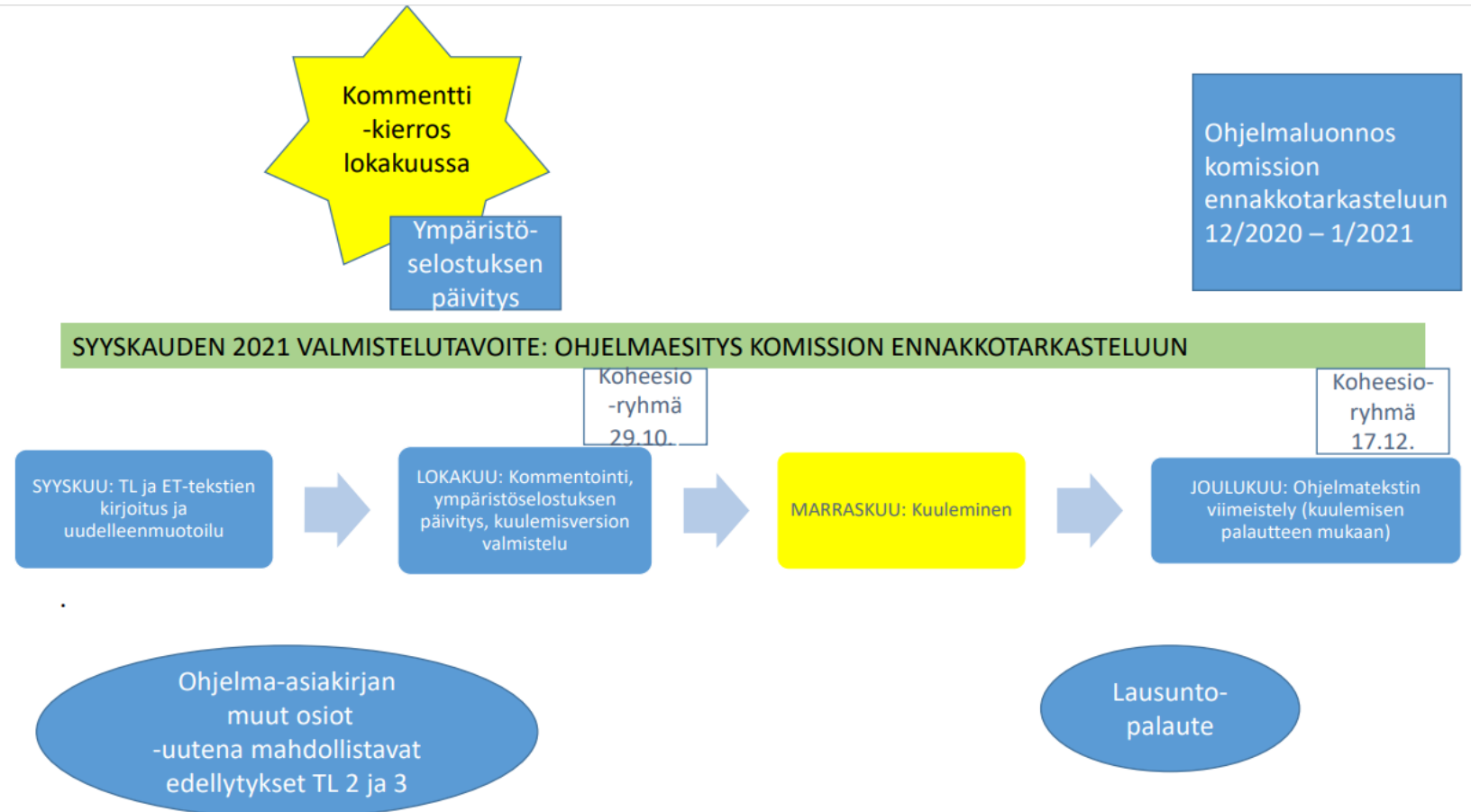

Aikatauluista

Suomella tavoitteena käynnistää uusi ohjelma 1.5.2021, mutta on mahdollista ja todennäköistä, että käynnistys siirtyy kesän yli.

Ohjelmaluonnoksen ja ympäristöselostuksen julkinen kuuleminen marraskuussa.

Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) valmistelu seuraa perässä ja tulee mukaan myöhemmin ohjelmanmuutoksella -> oma toimintalinja.

CAP-rahoituksen muutokset Suomelle (alustavat tulokset 7/2020*)

<i>Nimellisin hinnoin</i>	Nykykausi 2014-2020 (milj. €)	KOM 2018 esitys (milj. €)	MFF- ratkaisu 21.7.2020* (milj. €)	MFF-ratkaisu vrt. nykykausi (milj. €)	MFF-ratkaisu vrt. nykykausi (%)
Suorat tuet	3 663	3 578	3 640	-23	-0,6 %
Maaseudun kehittäminen	2 380	2 044	2 776	+396	+16,6 %
josta MFF	2 380	2 044	2 562	+182	+7,7 %
ja elpymisväline	0	0	214	+214	-
CAP yhteensä	6 043	5 622	6 416	+373	+6,2 %

* Komissio valmistelee ja tarkentaa jatkotyössään rahoitusmäärät CAP:n EU-asetuksiin

East & North
FINLAND

Itä- & Pohjois-
SUOMI

Uusi rahasto:
Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto
Just Transition Fund JTF

JTF – Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto

- Kolmas alue- ja rakennepolitiikan rahasto, sisältyy samaan ohjelmaan EAKR:n ja ESR:n kanssa Uudistuva ja osaava Suomi 2021 - 2027
- 424 milj € (EU); kansallisesta osarahoituksesta ei ole päätetty, mutta kokonaisrahoitus saattaa nousta yli miljardiin euroon
- Rahaston tavoitteena on helpottaa ja hallita aluetaloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia, joita päästövähennysten toteuttaminen aiheuttaa
- Tavoitellaan toteutusta koko Suomessa (pl. Uusimaa ja Ahvenanmaa)
- Toimeenpano käyntiin kesä-syksy 2021

JTF

- T&K&I – ja teknologiainvestoinnit
- Taloutta monipuolistavat Pk-yritysinvestoinnit
- Työntekijöiden uudelleen koulutus
- Laitosalueen kunnostus ja saneeraus

**Maantieteen perustelu
haasteellista**

**Sisältövalmistelu vasta
alkamassa**

**Alueellisten
siirtymäsuunnitelmien
valmistelu käyntiin heti**

- Uusi rahasto tullaan sisällyttämään omana toimintalinjanaan osaksi nyt valmistelussa olevaa tulevan ohjelmakauden EAKR- ja ESR-toimenpiteet sisältävää ohjelmaa.
- Uuden rahaston toteutus tapahtuu maakuntatasolla hanketoiminnan kautta EAKR:n ja ESR:n tapaan.
- Eduskunnan valiokuntien käsittely:
https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/KasittelytiedotValtiopaivaasia/Sivut/U_2+2020.aspx